GAZETA KRAKOWSKA

Nro 100.

Z KRAKOWA DNIA 16 GRUDNIA 1818 Roku WE SZRODĘ

— *Z Krakowa* —

Na drugim Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 9 Grudnia r. 1818, Izba Prawodawcza przez sekretne kreskowanie, przystąpiła do wyboru Członków trzech Kommissyy.

Pierwszey. Do roztrząśnienia kwalifikacyi Kandydatów ubiegaiących się o Urzędy zależace od wolnego wyboru Izby Reprezentantów.

Drugiey. Do roztrząśnienia proiektów do prawa w przedmiotach Skarbowych Budżetu, na rok następuiący, tudzież Rachonków rocznych.

Trzeciey. Do roztrząśnienia proiektów do Prawodawstwa Cywilnego, Kryminalnego i Policyinego.

Skutkiem tego działania nastąpiło, iż z Członków Reprezentacyi Narodowey wybrani zostali większością głosów.

Do Kommissyi Kwalifikacyiney na Urzędy.

JJWW. Adam Krzyżanowski Reprezentant z Gminy O. Zwierzeniec.

Antoni Szaster Reprezentant z Gminy Okręgowey Koscielniki.

Antoni Sołtyk Reprezentant z Gminy Okręgowey Pisary.

X. Adam Paszkowicz Delegowany od Kapituły.

Sylwester Rath Reprezentant z Gminy Okręgowey Krzeszowice.

Do Kommissyi Skarbowey.

JJWW. Kaietan Florkiewicz Reprezentant Gminy Okręgowey Młoszowa.

Marcin Soczyński Reprezentant z Gminy pierwszey Miasta Krakowa.

Jan Drake Delegowany Sędzia Pokoiu.

Józef Sołtykowicz Delegowany od Akademii.

Adam Siemoński Reprezentant z Gminy 5 Miasta Krakowa.

Do Kommissyi Prawodawczey

JJWW. Franciszek Piekarski Reprezentant z Gminy Okręgowey Modlniea.

X. Mateusz Dubiecki Reprezentant z Gminy 6. Miasta Krakowa.

Przy zaczynaiącey się prenumeracie od następuiącego Nowego roku 1819 na Gazetę Krakowską, uprasza iey Redakcyia Łaskawych Czytelników o wczesne się zgłaszanie.

JWW. Augustyn Boduszyński Delegowany od Akademii.

Stanisław Mieroszewski Reprezentant z Gminy 4tey Miasta Krakowa.

Leon Chwalibogowski Reprezentant z Gminy Okręgowey Jaworzno.

Po wyborze Kommissyy Seymowych JW. JX. Dubiecki Reprezentant Gminy 6 Miasta Krakowa, w Głosie wymownym i przyiaźnym wolności Konstytucyią zaręczoney, dowodząc sprzeczność ogłoszonego Dziennikiem Rządowym Postanowienia Senatu, ograniczaiącego władzę Reprezentacyi Narodowey w stanowieniu Budżetu, żądał w tym względzie decyzyi Izby.

JW. Delegowany Senatór Kucieński odpowiadaiąc na powyższy wniosek zawiadomił Izbę Prawodawczą, iż wytknięte rozporządzenie nie iest z strony Senatu wydane, lecz iest wolą i dziełem Kommissyi Kray ten Organizuiącey.

JW. Jan Drake Delegowany Sędzia Pokoiu odczytał Artykuł 10 Konstytucyi który nadaie Izbie Prawodawczey Prawo stanowienia budżetu, i następnie z Artykułu 117 Statutu urządzaiącego Zgromadzenie Polityczne, tłomaczył różnicę Praw Skarbowych od Budżetu, wnosząc ażeby wniosek z strony JW. JX. Dubieckiego uczyniony pozostał w deliberacyi, a na następnym Posiedzeniu przedstawi stosowne z swey strony uwagi.

Po przymowieniu się za wnioskiem JW. JX. Reprezentanta Dubieckiego, z strony JJ. WW. Reprezentantów, X. Jana Dzianatego, Józefa Sołtykowicza, Adama Siemońskiego, i Antoniego Sołtyka, JW. Marszałek, pozostawił wniosek ten do deliberacyi Zgromadzenia Reprezentantów.

JW. Sołtykowicz, Delegowany od Akademii, wniósł pod uwagę Zgromadzenia Reprezentantów: iż gdy Kommissyia do kwalifikacyi na urzędy wybrana, nie odwłocznie do czynności sobie powierzonych przystąpić ma, i gdy daley zastanawia się nad celem działań, i przeznaczeniem teyże Kommissyi, to iest, iż ta kwalifikacyia Kandydatów do wszelkich urzędów kraiowych, na pewnych tylko i Konstytucyią przepisanych wyraźnie zasadach rozpoznawać, i podług tychże samych zasad opinią swoią wyrażać może; tam zaś gdzie zasad żadnych wyraźnych niemasz, taż Kommissyia, ani działać niemoże, i nie iest przeznaczoną: gdy z drugiey strony bierze przed oczy Uniwersał Senatu Rządzącego zwołuiący dzisieysze Zgromadzenie, i wyczytuie w nim wezwanie go do wyboru Prezesa Senatu; a obok tego uważa, iż ani w Konstytucyi, ani w Statucie Organicznym czynności Zgromadzeń politycznych, nigdzie naymnieysza wzmianka się nieznayduie o kwalifikacyiach potrzebnych na otrzymanie wspomnionego dopiero urzędu: sądzi przeto, iż Konstytucyia wybór osoby na piastowanie tey pierwszey dostoyności w Rzeczypospolitey, dla odznaczenia Jey wyższą powagą od wszelkich innych urzędów, zostawić chciała wprost i bezpośrednio samemu Zgromadzeniu Reprezentantów Narodu i przekonaniu ich z opinii publiczney i własney wiadomości czerpanemu, o wartości przymiotów i zasług daiących Kandydatowi prawo do powszechnego zaufania, a ztąd, że Kandydaci do tego naypierwszego w kraiu urzędu pod bez pośredni wybór Reprezentantów należą, niemaiąc potrzeby opierania się o Kommissyią kwalifikacyyną, która o nich w zupełnym niedostatku za-

sad wyraźnych opinować nie będąc w stanie, byłaby co do nich Kommissyią kwalifikuiącą bez możności kwalifikowania; byłaby stopniem tylko formalności darem nym i bez użytecznym.

Zadał przeto pomieniony Reprezentant, ażeby ieżeli uwagi iego zasługuią na zastanowienie Zgromadzenia Reprezentacyynego, toż wyrzec raczyło przed rozpoczęciem czynów Kommissyi kwalifikacyyney, *czyli Kand daci na Prezesa Senatu maią się podawać, albo b dź podawani mi do Kommissyi kwalificacyyney? czyli też* aby wprost i bez pośrednio do wyboru Reprezentacyi Narodowey należeli?

Przy tem, razem z swoiey strony uważaiąc za poświęcenie się, szczere i iawne całey powszechności zasługi, Nayd dostoynieyszego JW. teraźnieyszego Prezesa Senatu Stanisława Hr. Wodzickiego, mniema Go bydź naywłaściwszym Kandydatem do dalszego kontynuowania tey tak chwalebnie dotąd piastowaney dostoyności.

JW. JX. Dubiecki, Reprezentant Gminy 6 Miasta Krakowa odwołuiąc się na artykuł 5 Konstytucyi, którem stanowi, iż dziesięciu Senatorów licząc w to Prezesa będzie obranych od Zgromadzenia Reprezentantów, wniosł, iż te same są kwalifikacyie na urząd Prezesa Senatu co i Senatora, a w tym porządku na Urząd Prezesa Senatu przedstawia za Kandydatów, wszystkich wiecznych Senatorów, i żąda, ażeby wybór nay ścisley stosownie do Statutu urządzaiącego Zgromadzenie polityczne dopełnionym został.

JW. Adam Siemoński, Reprezentant Gminy 5 Miasta Krakowa, zabrawszy głos podał się za Kandydata do urzędu Preze za Senatu, i wystawił ważność tego nay pierwszego w kraiu Rzeczypospolitey Krakowskiey urzędu, a oraz zachodzące trudności w ścisłem onegoż wypełnieniu z powodu Biurokracyi, która biorąc górę nad prawem i Konstytucyią, albo Rządzących oburza przeciwko Reprezentantom Ludu, albo Reprezentantów Ludu przeciwko Rządowi z niechęca. Tenże JW. Reprezentant, wszelkie w tem względzie uwagi złożył Seymowi na piśmie.

JW. Stotfński, Delegowany od Akademii przymawiaiąc się w okoliczności Kandydatów na urząd Prezesa Senatu, wniosł iż gdy ostatni ustęp artykułu 19 Konstytucyi rozwiniętey wyraźnie stanowi: że przed upłynieniem lat 6 do otrzymania, któregokolwiek bądź z urzędów, tyle iedynie potrzeba, aby Kandydat udowodnił własność po Woycie żądaną: w takowym stanie rzeczy znaczna liczba Kandydatów do urzędu Prezesa Senatu rownie iak wszelkich innych w Konstytucyi wyrażonych podaćby się mogła, w których liczbie mieszcząc teraźnieyszego Prezesa JW. Stanisława Hr. Wodzickiego, z światła, cnot i nieporownanych zasług znakomitego Męża, obrażałoby się nietylko Wysokie Jego przymioty, i charakter Narodowy, ale nawet dobroczynność i wspaniałomyślność Nayiaśnieyszych Protektorów, którzy Go zaszczycili naywyższą dostoynością w tem kraiu, mniema przeto.

Ażeby JW. Stanisław Hr. Wodzicki, dotychczasowy Prezes Senatu od podania na ten urząd, bądź przez Siebie, bądź któregokolwiek Reprezentanta do Kommissyi kwalifikacyyney był wolnym, owszem iako Mąż nieocenionemi przymiotami serca i umysłu ozdobiony, iednomyślnością głos

sów w mieyscu obrad Seymowych przy tey naywyższey dostoyności w kraiu Wolnym utrzymanym został.

Po czem Izba Prawodawcza iednomyślnie uchwaliła, *iż JW. Stanisław Hr. Wodzicki na urząd Prezesa Senatu w prost i bezpośrednio do wyboru Reprezentacyi Narodowey należy.*

Leon Chwalibogowski
Sekretarz Seymowy.

M O W A

JW. Adama Siemońskiego, Reprezentanta Gminy V. Miasta Krakowa, miana na Seymie przy podaniu się tegoż na Kandydata do Urzędu Prezesa Senatu Rzeczypospolitey Krakowskiey.

Dostoyni Mężowie i Reprezentanci Ludu!

Nigdy w moim sposobie myślenia i czynach niepostrzegaliście zapewnie chęci zabiegów o Dostoyności, Urzędy i honory tytularne świata, bo te piękne Mamony, więcey iak widziemy ludzi łudzą swoiemi błyskotkami, obiecuiąc im wielkie roskosze, które iak przemiiaiące światła nikną, i częstokroć zostawuiąc po sobie samego Człowieka, ieżeli ten, niemiał osobistego prawa do szacunku! to iest, ieżeli nie miał swego własnego honoru, i znaczenia u ludzi godnych niepozyskał podobnym go czynią owym Redutowym Maskom, których całą ozdobą i znaczeniem bywa nadęta figura i stróy pożyczony.

A potem ileż to do nich przywiązanych nie iest kłopotów, które naywięcey Naczelników Rządu dotykaią, ile trudów ileż wyrzutów z zazdrości i niewdzięczności pochodzących? Zgoła, wiele sobie ten oszczędził zdrowia, zabaw i przyiemnych w życiu momentów pomnożył, kto się bez nich mógł obeyść, kogo one nie złudziły i kogo nie omamiły. — Cóż dopiero ubiegać się o nie, osobliwie też w tych czasach gdzie Biurokracya to iest Urzędo-Władztwo, biorąc górę nad Prawem i Kostytucyą, albo Rządzących oburza przeciwko Reprezentantom Ludu, albo Reprezentantów Ludu przeciwko Rządowi zniechęca, a niepozwalaiąc nigdy swoią przewagą, przecisnąć się prawdzie, iaką nieinteressowani i Oświeceni Reprezentanci Ludu przedstawiać nadaremnie usiłowali, staie się przyczyną tych samych skutków, o iakie tylko dawniey Teokracyą, Feudalność, Arystokracyą i Demokracyą, obwiniano; tak dalece że sami Biurokraci, na tych nieporozumieniach zbudowali swoie Panowanie, a Lud cierpi i płaci i żadnego polepszenia losu z tey rozwiniętey liberalności doczekać się nie może. Albowiem w takiey Organizacyi Rządu, gdzie Władzy wykonawczey Urzędnikom wolno stanowić Prawa i one przez nich samych wykonywać tam przemoc bydź musi. — Gdzie Populacya Urzędników i Płaca, nie iest stusowna do Ludności, Potrzeby i Dochodów Kraiu, tam koniecznie stan biedny Skarbu Publicznego musi przewyższać stan iego czynny, a taki Kray, administrowany iest tylko szczęśliwie dla dobra Biurokratów, ale nie dla Dobra ludu; Taka Organizacyia Budżetu zupełnie Duchowi Konstytucyi Liberalney przeciwna, zamiarom Oycowskiey Wielkich gech Protektorów naszych nie odpowiadaiąca, stawia Senat Rządzący w stanie niemożności uszczęśliwienia, a w zupełney sile uciśnie-

nia Kraiu opiece swoiey powierzonego; Reprezentacyą zaś Narodową na nikczemne uleganie skazuie, przez odięcie iey mocy zaradzenia tymże z tey Organizacyi Rządu wynikłym błędom.

Możnaż mówię w takim stanie rzeczy, ubiegać się o honory I. Sternika Rządu, bez poświęcenia się wystawienia na tysiączne nieprzyiemności? Możnaż bydź pewnym przy tylu do pokonania trudnościach przez samą nawet Wysoką Organizacyią nieprzełamanych, że chęci iego i pracą w styrowaniu, tego nowo spuszczonego z Warsztatu politycznego Okrętu, uwieńczone zostaną pomyślnym skutkiem? Nie zapewne..... przyznać to sami musicie Dostoyni i Oświeceni Mężowie. A zatym, chodzić i ubiegać się za pierwszym teraz Urzędem, iest to iak widziemy poświęcać swoie Szczęście dla drugich, iest to ściągnąć na siebie wielką odpowiedzialność przed Bogiem i Ludem. — Lecz unikać od niego czemże znowu, ieżeli nie Egoizmem nazywać się może? a nawet Egoizmem, niedowybaczenia, bo Człowiek nie dla siebie samego rodzić się i żyć powinien.

Nie byłem ia iednak w życiu moim Egoistą, nie należałem do tych Szerszeni, którzy tylko ziadaią miód pszczołom pracuiącym na niego; w młodym zaraz wieku wyszedszy z progów tey świetney Akademii gdzie nauczyłem się prawdziwych zasad Liberalności pod tym samym Nauczycielem, który ozdabia naszą Reprezentacyią Narodu i zaszczyt uczonemu Swiatu przynosi, poszedłem poświęcać życie w obronie kraiu i iego sławy, przy boku Nayczcnotliwszego z Wodzów, późniey, dla tego Miasta kilkoletnie prace i usługi w naytrudnieyszych odbywane Kommissyach bezpłatnie, milemi dla mnie bywały, a Nauczywszy się w szkole doświadczenia, że prawdziwe szczęście Człowieka, co mówię i samego nawet Kraju, niezawisło na czczych i próżnych tytułach samey tylko Reprezentacyi, nie na obszerności granic i żądań nie na samey liberalney Konstytucyi, ale na uszanowaniu Prawa, Rządu i Religii, na domowey spokoyności i Obyczaiach, na rządzie oszczędnym i sprawiedliwym, dla tego w zaciszu domowym starałem się bydź Niepodległym, spokoinym i rządnym Obywatelem społeczności, a osobisty honór i szacunek godnych Współ-Obywateli, pierwszym zawsze bywały i będą mych życzeń celem, na nich zupełnie przestaiąc, tych za żadne wielkości świata, tytuły i urzędy, zamienić bym niechciał, któreby mi utratę tego Dobra przynieść mogły, bo by to że tak powiem, była offiara przewyższaiąca nagrodę albo nagroda niedochodząca wartości Offiary.

Gdy iednak teraz, chcac okazać dowód chęci poświęcenia swoich usług temu Kraiowi, któremu, wychowanie, zdrowie i rozsadek winien iestem, i który iest mi naymilszą Krainą, podałem się na Kandydata do Urzędu Prezesa Senatu; niewidzieliście mnie Dostoyni Mężowie zebrzącego lub intryguiącego o Wota, bo znaiąc osobiście każdego z Was Wotuiących Rozum i Serce wyższe nad prożby, intrygi, lub prywatną przyiaźń dla moiey Osoby, sadziłem, że i żeli mnie uznacie bydź dogodnym dla Kraiu tego Istym sługą, to iest Rządu swego Naczelnikiem, przyimę tę wolą Waszę z Uszanowaniem, a ieżeli któremu z Szanownych Współ-Kandy-

datów iakim iest JW. Prezes Wodzicki. Mąż pełen zasług dacie pierwszeństwo i dogodnieyszym i zdatnieyszym Go uznacie nademnie, cieszyć się będę z Wami z takowego Wyboru, a odzyskaną maiąc wolność dla siebie, którą dla miłości dobra publicznego chciałem poświęcić, na ów czas powiedzieć sobie będę mógł śmieley: " *Beatus qui procul negotis ut prisca gens Mortalium, paterna rura bobus exercet suis.* „

Dalszy Ciąg Czynności Seymowych w Następnym Nrze Gazety Krakowskiey umieszczony będzie.

Z Warszawy d. 8 *Grudnia.*

Zeszłey Niedzieli, dnia 6 b. m. obchodzono w tey stolicy uroczyście dzień Imienin Nayiaśnieyszey Wielkiey Xiężney Katarzyny Pawłowney, Królewey Wirtembergskiey i święto orderu S. Katarzyny, z wrodzonem narodowi uczuciem wierności i przywiązania do N. Monarchy i N. Jego Rodziny. Solenne nabożeństwa odprawiły się w kościele Katedralnym i w Kaplicy Greckiey, a władze kraiowe składały powinszowania Jego Cesarzewicowskiey Mości, W. Xciu Konstantemu. Wieczorem oświecono miasto.

Tegoroczna pora iesienna, ciągle prawie iest tu pogodna; od dni kilku mamy znowu małe przymrozki, lecz śniegu ieszcze nie było.

ROZKAZ DZIENNY

Do woyska Polskiego.

W kwaterze główney dnia 2 Grudnia w Warszawie. 1818.

Za Naywyższym Rozkazem

Przeznaczony zostaie

W piechocie: Na Dowódcę pułku 3go strzelców pieszych, z tegoż pułku, Podpułkownik Łaszewski.

Otrzymuie żądaną dymissyią dla interessów familiynych

W Gwardyi: Szef Sztabu Dywizyi Gwardyi, Pułkownik Alexander Chodkiewicz, w stopniu Jenerała Brygady, z pozwoleniem noszenia munduru woyska.

Otrzymuie żądaną dymissyią z pensyią

W jeździe: W pułku 1szym strzelców konnych, Major Piotr Łagowski, w stopniu Podpułkownika, z pozwoleniem noszenia munduru.

Otrzymuie pensyią

W piechocie: Ogłoszony do Dymissyi Rozkazem dziennym z dnia 19 Sierpnia r. b. z pułku 2go strzelców pieszych, Kapitan Zwański, w stopniu Majora

Stosownie do przedstawienia Jenerała kommenderuiącego Dywizyią,

Wykreślony zostaie z Kontrol za nieprzyzwoite sprawowanie się

W pułku 2gim liniiowym, Podporucznik Jan Ignatowicz.

Z Rozkazu i w niebytności Naczelnego Wodza (podp.)

Jenerał piechoty *Zaiączek.*

Zgodno z oryginałem:

Jenerał, Szef Sztabu Głównego

Toliński.

Z Wilna d. 16 *Listopada d. k.*

Dzisieyszy Numer Wiadomości naszych Brukowych, czarną opasany obwódką, zaczyna się od następuiącego smutnego doniesienia:

Jakób Szymkiewicz Radca nadworny,

Doktór medycyny i chirurgii, różnych uczonych Towarzystw Członek, Towarzysz pod osobnem nazwaniem Perkunasa i Prezydent szubrawstwa, umarł na dniu 6 t. m., w maiętności swoiey Taukiele, w Powiecie Wiłkomierskim. Przez rozporządzenie testamentowe dzieląc maiątek między familią i przyiaciół, zapewnił dla swoich chłopów wieczyste posiadanie ziemi z naznaczeniem funduszu na edukacyią ich dzieci; oprócz tego odkazał summy: na edukacyią w szkołach publicznych ubogich uczniów stanu szlacheckiego, mieyskiego i chłopskiego; na powszechność muzyków professyonistów Wileńskich; na szkołę rzemieślniczą w Wilnie; na Towarzystwo Dobroczynności i na pobożne iałmużny. Żywot uczony i obywatelski tego filantropa spisany i ogłoszony będzie w innych peryodycznych pismach.

Z Paryża d. 28 Listopada

Podczas składania życzeń przez ciało dyplomatyczne Królowi w dniu iego urodzin, mówił w imieniu wszystkich Poseł Neapolitański Xże Castel-Cicala, i winszował mu oraz zaszłych przez układy Akwisgrańskie zdarzeń.

Z Kale odpłynęła iuż wszystka jazda Angielska do kraiu swoiego. — Sedan d. 22 b. m. a twierdza Maubeuge d. 24 oddane zostały woysku Francuzkiemu.

Pomiędzy Kale i Paryżem znayduie się 27 telegrafów, które w 3 minut udzielaią tam i ztamtąd wiadomość, między Lisl i Paryżem 22, a wiadomość w 2 minutach, między Strazburgiem i Paryżem 45, a wiadomość w 6½ minutach, między Lyonem i Paryżem 50, a wiadomość w 8 minutach, między Brestem i Paryżem 80, a wiadomość w 8 minutach.

Wychodzące tu teraz nowe pismo *Galignanis Messager* czyni bardzo trafną uwagę z powodu spadania papierów rządowych, iż gdy wydatki Francyi na rok przyszły zmnieyszą się o 285 mill. fr. Kassa umorzenia długów powiększy się, a zatem i papiery podnieść się muszą.

Onegday podług Monitora Xięstwo Orleanu, którzy osiadaią teraz w Paryżu mieli zaszczyt złożyć Królowi swoie uszanowanie.

Powrócił tu z Akwisgranu nasz Minister Xże Richelieu, który przez tamteysze układy uzyskał na nowo nieśmiertelną sławę w oyczyźnie naszey.

Xże Wellington w powrocie do Anglii ziedzie także do naszego miasta.

Pisma nasze chwalą bardzo teraźnieyszego Baszę Egipskiego, iż ożewia handel, i zakłada składy handlowe w Marsylii, Tryieście, Liwornie, Genui, Barcellonie, Malsie i Mahon.

Z Londynu d. 28 Listopada.

Mówią, iż Królewic Xże Jorku ma mieć po śmierci Królowey tymczasowo dozór nad Królem. Xże Rejent ma się po pogrzebie Królewey udać na kilka dni do Windsoru.

Dziennik Geniec ogłaszaiąc pisma Kongressu Akwisgrańskiego, dołącza do nich uwagę następuiącą: — " Tak więc Monarchowie i Pełnomocnicy w Akwisgranie ważne ukończyli dzieło. Z radością każdy przyiaciel długiego w Europie pokoiu, wyczyta w urzędowych tych pismach, iż przyięta przez sprzymierzone Mocarstwa zasada, iest nayświetszą rękoymią spokoyności świata. Przy tak po-

ieszaiącem zapewnieniu, mogą ludy bydź pewnemi długiego i szczęśliwego pokoiu. Nigdy ieszcze roczniki świata nie wystawiały pomyślnieyszego kroku do zapewnienia powszechnego pokoiu iak w czasie teraźnieyszym, w którym Królowie i ludy idąc za przykazaniami Boskiemi, uznali wzaiemne swoie obowiązki, odrzucili wszystkie dzikie teoryie prawodawstwa i uroioney polityki.„

W Irlandyi rozeszła się i znalazła wiarę pogłoska, że Bonaparte przed miesiącem pierwey zniknął z wyspy S. Heleny niżeli postrzeżono.

Eskimotowie, których Kapitan Ross w swey podróży do bieguna północnego odkrył, mieli chleb, który im do iedzenia dano, nie tak znaleść smacznym iak swoie ryby i tran, i wypluwali go. Nie mogli oni poiąć z iakich skór iest odzież maytków okrętów Angielskich, ponieważ oprócz skór zwierzęcych innego nieznaią okrycia. Zwierciadła w nay większe ich zadziwienie wprawiały. Jeden chciał z nich podnieść maszt okrętu, ponieważ nie miał wyobrażenia ciężkości drzewa.

Prywatne listy pod d. 5 Listopada z Madrytu opisuią okrutne postępowanie Inkwizycyi z wielu iey ofiarami. Brygadyera Chaperon i Pułkownika Sarazza podaią iako urządzaiących śpiegowstwo po wszystkich miastach tegoż Sądu, a Margrabię d'A... dowodcę obozu pod S. Rochem za naczelnika tego ustanowienia. Członki tego bractwa mają nazwisko obrońców tronu i ołtarza, i noszą tarczę z dwóch szpad na krzyż złożonych, w środku których znayduie się korona, a pod nią napis: *Ferdynand VII obrońca wiary.* — Wszystkie listy z Karakkas opisuią smutne położenie w iakim znayduie się Jenerał Morillo. On sam donosi rządowi, iż woysko iego znayduie się tylko na papierze, ponieważ, wyiąwszy osady po warownych mieyscach, niema iak 1000 ludzi na których polegać może, gdyż Kroelowie, których przymuszono wniyść w iego szeregi, opuszczaią ie, skoro im się tylko nadarzy okazyia i przechodzą nawet do nieprzyiaciela. Żołnierze znurzenemi są trudami i niedostaie im nawet odzieży. Wszystkie władze świeckie i woyskowe żądaią nayspiesznieyszych posiłków od Rządu macierzystego kraiu, i zapowiadaią, iż bez nich nie potrafią utrzymać tych trochę miast, które nad morzem ieszcze posiadaią. —— Mniemanie o sprawach Ameryki bardzo się tego roku w Hiszpanii zmieniło. Wszystkie pochlebne nadzieie, które miano przy odpłynieniu Jenerała Morillo, zniknęły; mówią nawet, iż ta wyprawa więcey uczyniła złego, niżeli dobrego. Długo i póki tylko można było utrzymywano publiczność w niewiadomości co się dzieie za morzem Atlantyckiem; ale listy prywatne pozostałych z woyska Morilla niewielu Officerów nadeszły do Hiszpanii i okropne nowiny, które w sobie zawierały, rozeszły się po całym kraiu, i sprawiły wielką trwogę, którą codzienne doniesienia o utracie okrętów powiększaią. Dworzanie i Radcy Królewscy zaczynaią już wątpić o uratowaniu kraiu. Brak pieniędzy tak w skarbie, iak i uprywatnych coraz bardziey się powiększa. W kassie Królewskiey niema nawet czem zapłacić żołdu gwardyi Królewskiey. Osady po miastach i nad granicą nie są także od dawna płatne.

DODATEK
DO Nr. 100.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 16 GRUDNIA 1818 Roku WE SZRODĘ.

Z Akwisgranu d. 1 Grudnia.

Wrócilismy do dawnych naszych stosunków: opuścili nas wszyscy goście. D. 28 z. m. odeszły ztąd oba korpusy gwardyi i grenadyerów. Dziś wyieżdża ztąd Xże Hardenberg do Ehrenbreitstein, a d. 29 odiechał tamże Radca stanu Jordan.

D. 29 powrócił tu Xże Metternich z Bruxelli, a nazaiutrz udał się w dalszą drogę napowrot do Wiednia.

Wyiechali ztąd Pruski Minister stanu Hr. Bernstorf do Berlina, Austryiacki Poseł przy Dworze Peterzburskim, P. Lebzeltern, do Wiednia, Hiszpański Poseł przy Dworze Peterzburskim, P. Zea-Bermudez, do Paryża.

Wczoray przybył tu pułk Rossyyski Ingermanlandyi. Rossyyski pułk jazdy Pułkownika Nostiz, który tu d. 21 przechodził, ubrany iest zupełnie na sposób Francuzki.

Co ze składki kupców tuteyszych na dany w d. 17 Listopada bal dla *Monarchów*, od wydatków pozostało, oddanem zostało instytutowi ubogich tuteyszego miasta.

Cesarz Alexander zapłacił czynszu od domu w tuteyszym mieście i pałacu Roku za miastem 99,000 fr. Cesarz Franciszek 59,000 fr. Król Pruski, Królewicowie i Xże Kanclerz stanu Hardenberg 94,000 fr. Lord Castlereagh 26,000, Xże Wellington 31,000, Xże Richelieu 33,000 fr. Ogółem 342,000 fr. Rachuiąc inne przez te 3 miesiące naymy, tedy kwota pozostałych za sam czynsz w mieście naszem pieniędzy, wyniesie do pół miliona franków.

Z Włoch d. 24 Listopada.

Xiążę i Xiężna Kalabryi (Następstwo tronu obu Sycyliy) przybyli z dziećmi swoiemi d. 16 b. m. na liniiowym okręcie Królewskim Capri z Palermo do portu Neapolitańskiego, a nazaiutrz tamże w pożądanem zdrowiu na ląd wysiedli.

Podług doniesień z Neapolu pod d. 9 b. m. wyznaczeni przez Oyca S. i Króla obu Sycyliy kommissarze do uskutecznienia zawartego konkordatu, podali iuż Królowi plan względem uposażenia, stósownie do 14 artykułu Konkordatu, nowo utworzonych biskupstw. Uposażenia te wzięte będą z funduszu dóbr duchownych.

Każde Biskupstwo mieć będzie 3264 dukatów (zł. 8) rocznego dochodu, Klasztor owi Monte Cassino nadano tyle dóbr, iż te roczne go dochodu do 19,251 dukatów przyniosą.

Nowy Papiezki Nuncyusz przy lidze szwaycarskiey, W. Macchi, Arcybiskup Nisiotu, wyiechał z Rzymu do Lucerny.

Xżę Sasko-Gotayski, szczególnieyszy miłośnik kunsztow, wpisał się także do towarzystwa trudniącego się wydobywaniem starożytności z rzeki Tybru.

Rozchodziła się pogłoska, iż Europeyscy Missyonarze i podróżni wystawionemi są nad Brzegami Barbaryyskiemi na prześladowania i zniewagi. Zaprzecza iednak temu list Włoskiego Missyonarza z Trypolu, który 28 lat przebył w tey części Afryki. Wyraża on, iż lubo pokazuie się zawsze w zakonnym swoiem ubiorze, nie doznaie wszelako żadney przykrości, i wszyscy Europeyczykowie, a osobliwie Francuzi tak są w Trypolu, iak w własnem kraiu poważanemi. Katolicy mogą wolno i otwarcie odbywać obrządki swey Religii. Teraznieyszy Bassa Jusuft Caramanly, iest człowiek zdrowego rozsądku i nie Fanatyk; wspiera podróżnych, który do iego kraiu w przedmiotach handlu lub jeografii lub historyi naturalney przybywaią, i ułatwia im nawet podróż w głąb Afryki, i. t. d.

Od brzegów Menu d. 29 Listopada.

Cesarzowa Rossyyska wdowa przyiechała d. 28 w wieczór do Kassel. Oświecony łuk przyiął ią napisem: "Witay Cesarzowo Maryia Fedarowno!,, — Cesarz Alexader poiechał z Homburga d. 25 do Karlsruhe.

Podczas Kongressu Akwisgrańskiego pokazały się dwa pisma, które w gronie dyplomatycznem wielkie wrażenie zrobiły. Pierwsze nosi tytuł: *Memoire sur l'etat de l'Allemagne*; nie wiele go w bieg wpuszczono, ale pewnie go dzienniki Angielskie powszechnie ro sz zą. Pisane iest w mistycznie pobożnym sposobie i pełne Bibliynych przysłowiow. Charakter Niemców zasięgaiąc czasów ieszcze Tacyta bardzo chwali. Woyna Rossyyska wystawiona iest iako środek, którego Opatrzność użyła, dla naprowadzenia rodzaiu ludzkiego przez Rossyią do prawdziwey pobożności i szczęśliwości. Potem żali się na zbyteczną wolność druku od rewolucyi Francuzkiey, którą ograniczyć radzi, a z buntów studentów w Wartenburgu i Getyndze wywodzi potrzebę reformy uniwersytetów Niemieckich. —— Drugie pismo, którego nie wiele także krażyło, iest w Anglii drukowane i pochodzi od znanego z kradzierzy kleynotow Królowey Westfalskiey i kilka lat ciągnacey się z tego powodu we Francyi sprawy, iako też nadesłanego Kongresowi proiektu: *Pozbycia się Napoleona i iego Syna*, Maubreuil, Margrabi d'Orvault. Autor żada z mieysca swoiego schronienia Londynu, obiecuiąc przed całą Europą usprawiedliwić się z swoiego postepowania, wynagrodzenia za długie swoie cierpienia i przywrocenie go do czci, składaiąc winę na Talleyranda, którego woli miał bydź wykonawcą.

Prussy mieć będą na milę szeroką woyskową drogę od Lany aż do Werry przez kraie Nassau ki, W. Xięstwo Heskie, Sasko-Meinungen, Gota i Weimar, nie będzie iednak ani żadna wieś, ani miasto odstąpione, ale zezwalaiące na tę drog

Xiążęta maią być pieniądzmi wynagrodzonemi."

Z Karlsruhe piszą: "Rząd W. Xcia Badeńskiego nie wątpi cale, iż naznaczona w Frankforcie Kommissyia z Ministrow sprzymierzonych Dworow do załatwienia sprzeczek o granice z Bawaryią, ukończy rzecz tę w sposob obie stro- ny zaspakaiaiący, i tym końcem odesłał do domow zwołanych urlopnikow.

Z Sztuttgardu d. 12 Listopada.

Wczoray o godzinie 10 w wieczor przybył tu N. Cesarz Rossyyski dla od- wiedenia N. N. Królestwa naszych, i przy Wysiadaniu do zamku Królewskiego przyięty został od N. N. Królestwa i całey ich Rodziny. — Na granicy powitał JCMość pierwszy Adiutant Królewski, Jenerał Major Spitzemberg; na wyraźne żądanie tego Monarchy nie były użyte przygotowania na uroczyste iego przyięcie tak podczas przeiazdu, iako też w stolicy tuteyszey. — Dziś rano przybył tu także Wielki Xże Michał.

Z Bruxelli d. 30 Listopada.

Dwor nasz zawdział d. 27 b. m. na 4 tygodnie żałobę po zmarłey Królowy Angielskiey.

Dnia 26 przeiechał przez miasto nasze powracaiący z Akwisgranu do Anglii Lord Castlereagh.

Xże Metternich iechać tu miał podług iednych w dyplomatycznych, a podług drugich w sprawach swey rodziny. Przy pożegnaniu dał mu Król wielki krzyż orderu Niderlandskiego Lwa. (Jest to iuż 25ty order, którym ten Xże iest przyozdobiony.)

Xże Wellington odiechał wczoray ztąd do Paryża, gdzie krótko zabawiwszy uda się do Anglii. — Pisma publiczne wymieniaiąc iego feldmarszałkostwa, nie powinny były zapomnieć, że iest także feldmarszałkiem naszego woyska, i to on sam ieden, bo w naszem kraiu niema innego feldmarszałka.

Dnia 14 i 15 Grudnia 1818.
Cena zboż rożnego gatunku na Torgu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
Pszenicy	25	—	23	—	21	—	19	—
— Żyto	12	—	11	15	11	—	10	15
— Jęczmienia	9	15	9	—	8	15	8	—
— Owsa	6	—	5	15	5	—	—	—
— Jagieł	34	—	32	—	30	—	28	—
— Grochu	13	—	12	—	11	15	11	—
— Rzepaku	24	—	23	—	22	—	21	—

Cena Zboża

W Warszawie d. 5 Grudnia.

Korzec Pszenicy od Złp. 33 do 38.
— — Żyta — — — 22 do 23.
— — Jęczmienia — — 15 do 18.
— — Owsa — — — 11 do 12.

Cena Zboża

W Gdańsku d. 3 Grudnia.

Łaszt 98 Korcy wynoszący.
Pszenicy od Złp. 1140 do 1360.
Żyta — — 720 do 740.
Jęczmień — — 640 do 660.
Owies — — 400 do 420.
Groch — — 880 do 920.

Bieg Pieniedzy w Wiedniu d. 9 Grudnia.

Czer. Zł. Hollenderski Szeinowy. Złr.
Czer. Zł. Cesarski.
Moneta konwencyyna za 100. Złr. 248

W Krakowie d. 14 Grudnia.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp. 19 gr. 9
— detto Cesarski — — 18 — [illegible]
Fryd. i ruskie — 34 — [illegible]

Luidor	—	36	— —
Złoto frankowy	—	32	— —
Szeiny Wiedeńskie za 100	—	233	— —
Złoty ryński Szeinami	—	1.	— 21

TEATR NARODOWY

W przyszły Wtorek, to iest dnia 22 Grudnia na Benefis JPana Jana Ałnikowskiego dana będzie Reprezentacyia Nowey TRAGEDYI w 5 Aktach pod Nazwiskiem: SAFFAR KROL KAMBAI czyli WIELKA OFIARA.

DONIESIENIA

Podaie się do publiczney wiadomości, iż Kamienicy po niegdy Kazimierzu Maydrowicza pozostałey w Kazimierzu przy Krakowie pod liczbą 102 stoiącą w dniu 26 Listopada r. b. iako w terminie do Licytacyi przedstanowczey przeznaczonym J. aa Jakób, Antoni, dwóyga imion Brande za Summę 39,052 przedstanowcze przybicie otrzymał, Stósownie więc do prawa termin do stanowczey Licytacyi, teyże Kamienicy na dzień 5ty Stycznia 1819 roku na godzinę 9tą ranną iest przeznaczony. Warunki Licytacyi są następuiące:

1. Pozostałą wdowę Antoninę Maydrowiczową w mieszkaniu do Świąt Wielkanocnych 1819 r. utrzymać, równie

2. Wszystkich mieszkańców także do Świąt Wielkanocnych 1819 r. za opłaceniem czynszu ilości dotąd przez nich kwartalnie opłacanego, po Świętach zaś Wielkanocnych wszyscy mieszkańcy z mieszkań ustąpić są winni, zwolnym Regresem Dopuszczaiących Im mieszkania w dzierżawę.

3. Otrzymuiący stanowcze przybicie, winien natychmiast połowę summy przez siebie ofiarowaney, przed delegowanym narzecz Pani Antoniny Maydrowiczowy złożyć, połowa zaś druga na małoletnich przypadaiąca przy nowym nabywcy pozostać ma, aż do doyścia małoletnich do lat z obowiązkiem opłacania procentu po 5 od 100.

4. Wszelkie długi i podatki iakie tylko do dnia 1 Stycznia 1819 roku zteyże Kamienicy należeć się do zapłacenia mogą takowe przez JPanią Antoninę Maydrowiczową zaspokoione będą.

5. Maiący chęć Licytowania winni w Kancelaryi Trybunału w dniu i godzinie wyżey wyrazonych opatrzeni w vadium w kwocie 3902 Zł: Pol: przed delegowanym stawić się.

6. Akt Detaxacyi, Extrakt hypoteczny, i Warunki Licytacyi, każdego czasu u podpisanego przeyrzec można.

Niedopełniaiący Warunków Licytacyi vadium utraca i na iego koszt nowa licytacyia rozpisaną zostanie. — W Krakowie d. 3 Grudnia 1818 r.

Skarzynski Sekr: T. I. Inst. W. M. K.

W Krakowie na Wesoły w Domu Nro. 201. dnia 18. Grudnia 1818. o godzinie 9. ranney odbędzie się publiczna Licytacya za gotową Zapłatę Stolików — Stołków — Szaff — Cebuli korcy 30. na korce — Tytuniu — funt: 1000. na funty lub Cetnary — Życzących sobie kupna na wyżey oznaczone Mieysce i dzień zaprasza. —

Krakow dnia 14. Grudnia 1818. Roku,

Skórczebski Kom:

Uwiadomia się ninieyszem Osoby, które używaią Lamp Australnych, iż w Kamienicy P. Wieland naprzeciw Głównego Adwachu dostać mogą oleiu czystego, który ten sam użytek przynosi, iak oliwa. Cena tegoż iest, 1 butelka Złp. 2 gr. 15, bez szkła, albo za Złp. garniec.